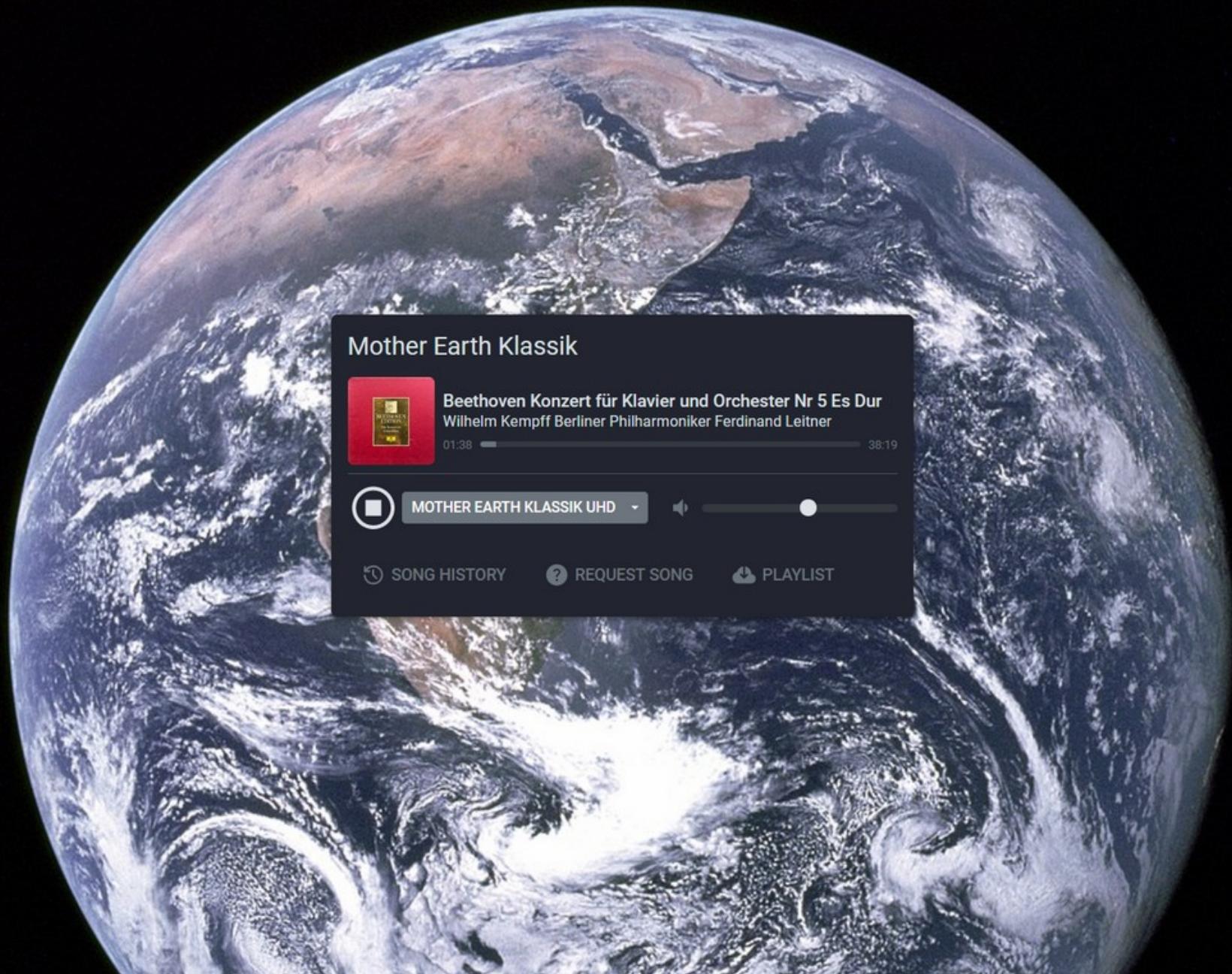

INTERNETSKI RADIO

ivan supek

U članku „*Glazba iz Oblaka*“ dano je tadašnje stanje internetskih servisa za slušatelje klasične glazbe. Naime, gašenjem Primephonic servisa nakon što ga je kupio Apple Music u tom trenutku preostao je još jedino IDAGIO (<https://app.idagio.com/discover>). Servis je zaista dobar i mogu ga preporučiti svakom ljubitelju klasične glazbe. Nudi video i audio streaming u 16-bitnoj rezoluciji, a način pretraživanja, sortiranja i označavanja metapodacima prilagođen je specifičnim zahtjevima klasične glazbe za razliku od inače dobrih internetskih servisa kao što su to npr. Tidal ili Qobuz koji imaju priličan broj klasičnih naslova, mnoge i u višoj 24-bitnoj audio rezoluciji, ali pretraživanje nosača zvuka posvećenih klasičnoj glazbi je njihova Ahilova peta. Nasreću, prošle godine pojavio se novi internetski servis Presto Music inače poznat kao etablirana internetska prodavaonica CD-ova, njihovih digitalnih zapisa i nota. Presto Music internetski servis sadrži opsežne metapodatke prilagođene za klasičnu glazbu ali i dodatne informacije o recenzijama i nagradama i uz to slično kao i Tidal i Qobuz nudi i audio zapise visoke 24-bitne rezolucije.

No ako ipak niste voljni plaćati desetak ili više eura mjesечно za korištenje njihovih usluga, postoji i odlična posve besplatna opcija, internetski radio koji možete koristit pomoću računala, laptopa, mobitela ili sve prisutnijih i brojnijih mrežnih *streamer* uređaja (više o tome uskoro). Većina radio stanica ima danas i svoje internetski pandan (HRT 3, Österreich 1, Rai Radio 3, BBC 3...) no ja ću se ovdje orijentirati na one koje emitiraju glazbu uz minimalnu količinu najava i bez vijesti i reklama i koje uz to imaju kvalitetan *streaming* i, naravno, dobar izbor glazbe.

Krenimo od jednog od najstarijih internetskih radija tog tipa. Švicarski Radio Swiss Classic (<https://www.radioswissclassic.ch/en> ili <https://www.radioswissclassic.ch/en/webplayer>) emitira svoj program već preko dvadeset godina, kvaliteta reprodukcije je zadovoljavajuća (aacPlus 96 kbps ili MP3 128 kbps), a imaju i svoju aplikaciju za Android i iOS uređaje. Možete izabrati između najava na njemačkom, talijanskom, francuskom ili engleskom jeziku, a nedostatak je što ne emitiraju duža djela u cjelini.

Vrlo sličan mu je talijanska internetska radio stanica Venice Classic Radio (<https://www.veniceclassicradio.eu/player/new/vcr.php?ch=0> ili <https://www.veniceclassicradio.eu/en/>) sa dva *streaming* servisa u kojem nema ni najava već samo povremena i vrlo kratka identifikacija same stanice. Kvaliteta zvuka je bolja nego što bi format *streaminga* to indicirao (MP3 128 kbps), a povremeno se emitiraju i duže kompozicije. Naglasak je na talijanskim baroknim kompozitorima, no sveukupno emitira se zadovoljavajuće širok repertoar klasične glazbe.

ešeji

ešeji

Sa njemačkog govornog područja izdvojio bih dvije internetske radio stanice Klassik 1 (<https://www.klassik1.de/>) i Cafe Zimmermann (<http://www.radio-cafezimmermann.de/>) koje emitiraju i cijelovita djela. Klassik 1 ima nešto više najava, a Caffe Zimmermann ih nema, ima i nešto bolju kvalitetu *streaminga* (MP3 192kbps) ali i nešto manji izbor skladbi.

Francuzi također imaju odličnu internetsku radio stanicu France Musique: Classique Plus s čak osam *streaming* servisa posvećenoj klasičnoj glazbi (<https://www.radiofrance.fr/francemusique/radio-classique-plus>) i koji uglavnom emitiraju cijelovita djela u uobičajenoj audio rezoluciji (MP3 128kbps).

Češku radio stanicu D-dur (<https://www.mujrozhlas.cz/zive/d-dur>) često slušam iako daje najave skladbi na češkom ali zato emitira u nekoliko audio formata od kojih onaj najbolji FLAC pruža kvalitetu 16-bitnog CD zapisa. No najbolja vrlina te stanice je što vam omogućava naknadno preslušavanje onoga što je emitirano tijekom prethodnih šest sati, ali i to što uz standardni repertoar možete upoznati manje poznate, ali odlične, skladbe čeških, slovačkih i moravskih kompozitora.

Na internetu možete naći na tisuće radio stanica od kojih mnoge emitiraju klasičnu glazbu i uz malo truda naći ćete još mnogo radio stanica koje će još i više odgovarati vašem ukusu i načinu slušanja glazbe. Za kraj ću spomenuti još samo jednu vrlo neobičnu radio stanicu – Mother Earth (https://motherearth.streamserver24.com/public/motherearth_klassik), koju održava osebujni zaljubljenik u dobru glazbu Florian Reiterer. On digitalizira starije LP ploče u vrlo visokoj rezoluciji (FLAC 24bit/192kHz) bez ikakvog dodatnog 'friziranja' sa svim njihovim pucketanjima i šumovima

i to samo one snimke koje zadovoljavaju njegov sljedeći kriterij: „*Negdašnje glazbene snimke morale su snimiti svi glazbenici zajedno u jednom potezu. Ova umjetnost zajedničkog muziciranja u trenutku danas je zaboravljena. Svaki glazbenik se malo po malo dosnimava i ubacuje bit po bit u postojeću snimku. Mogu ponavljati dionicu koliko god puta žele dok ne budu posve zadovoljni rezultatom.*“ Repertoar stanice nije velik ali je za mene osobno očaravajući, a nostalgični ljubitelji analogije će posebno uživati u glazbi emitiranoj na toj staniči. Na njoj ja sam po prvi puta čuo snimku za koju nisam ni znao da postoji, Schumannovog „Klavirskog koncerta u a-molu“ u izvedbi njemačkog pijanista Waltera Giesekinga i Herberta Karajana s Philharmonia Orchestra. Snimljena je 1954. godine kada i čuvena izvedba Karajana s Dinu Lipattijem koja je meni osobno najdraža, no Gieseking nije interpretativno ništa lošiji a bolje je snimljen. To je ujedno i jedna od posljednjih Giesekingovih snimki koji prerano umire 1956. godine od posljedica saobraćajne nesreće.

Walter Gieseking